

GRUPO PROVINCIAL
V-32244006
xosebaltar@bng.gal

Bernardo Varela López, voceiro do grupo provincial do BNG; María Mangana Guede e Xosé Manuel Puga González deputados do grupo provincial do BNG na Deputación de Ourense, ao abeiro da Lei da Administración Local de Galiza e demais disposicións concordantes presenta a seguinte: **moción ante os proxectos mineiros Novo Arboim, Novo Frixo e Novo Cima**

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

No DOG do 10 de xuño de 2024 publicábase tres acordos do 9 de abril de 2024, da Xefatura territorial de Ourense polos que se sometía a información pública a solicitude do permiso de investigación de tres proxectos mineiros: Novo Arboim, no concello de Oimbra; Novo Frixo nos concellos de Laza, Sarreaus e Cualedro e o proxecto Novo Cima nos concellos de Verín e Vilardevós.

Do proxecto presentado enténdese que se pretenden facer traballos de investigación para localizar e definir os posibles xacementos de litio, estaño, volframio e tántalo existentes na zona. Pero ademais o solicitante, Omega Real Estate S.L., contempla analizar as mostras para diferentes elementos metálicos (Sn, W, Ta, Nb, Li e outros) sen que se poida saber si eses “outros elementos” conteñen materias radioactivos.

Estes traballos teñen unha primeira fase de dous anos de recompilación de información, recoñecemento xeolóxico, de campo e tomas de mostras manuais. A partir dos resultados obtidos nesta fase delimitaranse as zonas onde se realizarán as sondaxes mecánicas e as calicatas nas seguintes fases de investigación. A definición destes traballos realizarase nun proxecto de prórroga que se presentará, no seu momento, para a súa autorización por parte da autoridade competente unha vez finalice o permiso desta primeira fase.

Ditos proxectos deron lugar a un gran número de alegacións e iniciativas de diversa índole nos concellos afectados directa e indirectamente por estes proxectos que dan boa conta da oposición veciñal. Mesmo a iniciativas institucionais impulsadas en concellos afectados co apoio, en varios casos, de todas as organizacións políticas.

Os documentos a exposición pública ilustraron o carácter especulativo do proxecto e a falta de concreción nas labores a realizar. Non existindo unha proposta ou programación para unha campaña de sondaxes que permitan demostrar a existencia dun recurso mineiro racionalmente explotable. En definitiva, non se fixaron as coordenadas onde se van a realizar as sondaxes, polo que se ignora se van a realizarse preto dos núcleos, preto do patrimonio arqueolóxico, en camiños públicos, etc.

Tampouco conteñen un estudo hidroxolóxico da área onde se realizarán as sondaxes, polo que se pode romper acuíferos e deixar sen auga aos núcleos de poboación, xa que hai diversas captacións para consumo humano e gandeiro na zona.

Do mesmo xeito, non se indica a auga que se vai empregar – nin de onde se sacará- durante as sondaxes e onde se depositarán os vertidos.

O custe ambiental destes proxectos colide frontalmente coa actividade económica de boa parte das comarcas baixo o ámbito de actuación da Deputación de Ourense. Recursos económicos e ambientais como a agricultura e gandería, o turismo de natureza e asociado ao Camiño de Santiago, e as augas, das comarcas da Limia e Monterrei que son actividades todas elas incompatibles con estas explotacións mineiras.

Os documentos presentados a estudo e alegacións non cumpren co disposto no Real Decreto 975/2009, de 12 de xuño, sobre xestión dos residuos das industrias extractivas e de protección e rehabilitación do espazo afectado polas actividades mineiras, onde no artigo 4, se indica o contido do mesmo. Faltando as medidas previstas para a rehabilitación dos servizos e instalacións anexos á investigación e explotación dos recursos minerais.

Outras eivas teñen relación coas definicións dos residuos xerados. Pois indícase que se usarán elementos químicos, sen especificar, que de ser utilizados nas sondaxes, xa non cumpriría coa normativa vixente, e polo tanto, xa non serían residuos inertes. Cumpriría, polo tanto, clarificar este punto cunha análise detallada dos produtos químicos a utilizar, cuestión que foi obviada.

Unha vez máis estamos ante novos casos que evidencian que cumpre levar a cabo a revisión e o desenvolvemento normativo da Lei de Ordenación da Minería de Galiza para reorientar o sector nun modelo que supere a subordinación a intereses alleos ao que volveu da man do Partido Popular. É preciso harmonizar a actividade mineira tendo en conta criterios de responsabilidade, eficiencia e defensa social e ambiental.

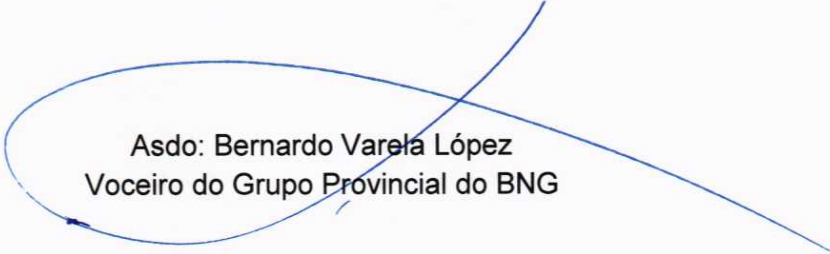
A situación agrávase en Galiza tras a aprobación da Lei Europea de Materias Primas Críticas que coloca a Galiza no punto de mira de toda a actividade extrativista polos seus potenciais recursos, pero que non deixan de reproducir o esquema de depredación e empobrecemento que pode remontarse demasiado atrás no tempo, explotación descontrolada de recursos, padecendo todos os impactos ecolóxicos e demográficos e transformacións do valor engadido fora do País. Unha reedición do modelo colonial de sempre, pero cun tinte verde: colonialismo verde.

ACORDOS

1. Instar á Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Minas e á Xunta de Galiza a que proceda ao rexeitamento da solicitude de concesión de explotación derivada do permiso de investigación denominados: proxectos mineiros Novo Arboim no concello de Oimbra; Novo Frixo nos concellos de Laza, Sarreaus e Cualedro e o proxecto Novo Cima nos concellos de Verín e Vilardevós.

2. Que se dé traslado á Deputación Provincial de Ourense para a súa análise polos técnicos e grupos políticos, da documentación que obre no expediente administrativo que deu lugar á publicación no DOG do 10 de xuño de 2024 dos tres acordos do 9 de abril de 2024, polos que se sometía a información pública a solicitude do permiso de investigación de tres proxectos mineiros: Novo Arboim no concello de Oimbra; Novo Fixo nos concellos de Laza, Sarreaus e Cualedro e o proxecto Novo Cima nos Concellos de Verín e Vilardevós, xa que semella que non toda ela foi obxecto do trámite de información pública, pese a súa relevancia ambiental.
3. Que a Consellería de Economía e Industria da Xunta de Galiza permita o acceso a esta institución, aos informes sectoriais e a toda a documentación que se incorpore ao expediente administrativo referenciado, logo do trámite de información pública.
4. Instar á Xunta de Galiza a actualizar a Lei Galega de Minaría garantindo a seguridade xurídica, transparencia e participación pública na toma de decisións, recuperando a xestión pública do Catastro Mineiro de Galiza. A elaborar o Plano Sectorial de Actividades Extractivas establecendo áreas de extracción, fora das cales os terreos terán a condición de non rexistrables. E que se garantan que todos os proxectos de explotación mineira e as súas ampliacións sexan sometidos a avaliacións de impacto ambiental de xeito rigoroso e transparente.

Ourense, 12 de setembro de 2024

Asdo: Bernardo Varela López
Voceiro do Grupo Provincial do BNG

A/ SEÑOR PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE